

УДК 332.142.6.330.341.44

**ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО - АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПРИКЛАДІ
РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗЕЛЕНОГО
БУДІВНИЦТВА**

**Чала В. С., к.е.н.
Мащенко С. О., к.е.н.
Алієв Р. А., к.е.н.
Дригола К. В.**

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

У статті досліджена проблема інформаційно-аналітичного забезпечення економічної політики на прикладі програм екологічного зеленого житла. Визначені поняття економічної політики, економічної регіональної політики, регіональної політики в сфері житлового будівництва та екологічного зеленого будівництва, інформаційно-аналітичної діяльності. Сформовано основні принципи та цілі економічної регіональної політики в сфері житлового будівництва, її мету. Проаналізовано вплив особливостей старопромислових регіонів та їхніх мегаполісів на становлення зеленого житлового будівництва. Досліджена роль інформаційної та аналітичної складової в процесі інформаційно-аналітичного забезпечення. Обґрунтовані принципи проведення інформаційно-аналітичної діяльності органами державної та місцевої влади. Запропоновані загально-операційні процедури інформаційно-аналітичної роботи. Запропоноване визначення й складові інформаційно-аналітичної розробки. Наведено інформаційно-аналітичне забезпечення реалізації програм екологічного зеленого будівництва.

Ключові слова: економічна політика, регіональна політика, інформаційно-аналітичне забезпечення, зелене житлове будівництво, старопромислові регіони, органи державної влади

UDC 332.142.6.330.341.44

**FEATURES OF INFORMATIONAL AND ANALYTICAL SUPORT OF
THE ECONOMIC POLICY ON THE EXAMPLE OF REGIONAL
PROGRAMS OF ENVIRONMENTAL GREEN HOUSING**

**Chala V., PhD in Econ. Sc.
Mashchenko S., PhD in Econ. Sc.
Aliyev R., PhD in Econ. Sc.
Dryhola K.**

Pridniprovskaya state academy of civil engineering and architecture

The article examines the problem of informational and analytical support of economic policy on the example of programs of environmental green housing. Concepts of economic policy, economic regional policy, regional policy in the field of housing

© Чала В.С., к.е.н., Мащенко С.О., к.е.н., Алієв Р.А., к.е.н., Дригола К.В., 2017

construction and ecological green building, information and analytical activities are identified. The basic principles and objectives of the economic regional policy in the field of housing construction and its purpose are formed. The influence of the features of the old industrial regions and their megacities on the formation of green housing construction has been analyzed. The role of informational and analytical component in the process of information and analytical support is explored. The principles of conducting information and analytical activity by state and local authorities are grounded. General operating procedures for information and analytical work are given. The definition and components of information and analytical development are suggested. The informational and analytical support for the implementation of environmental green building programs is provided.

Keywords: economic policy, regional policy, information and analytical support, green housing, old industrial regions, state authorities

Актуальність проблеми. Держава та економіка – це два поняття які функціонують в спільній системі координат сучасності. На перетині цих понять проявляється феномен економічної політики держави. В умовах кризи і загострення протиріч першочерговим завданням виступає побудова дієвої, конкурентоздатної та багатогранної економічної політики, яка була б направлена не тільки на економічний добробут нації, а й на підвалини сталого розвитку суспільства і враховувала б інтереси майбутніх поколінь. Одним з напрямків такої політики, що впливає на три підсистеми сталого розвитку: економічну, соціальну та екологічну є програми екологічного зеленого житла. Проте, на сьогоднішній день постає проблема інформаційно-аналітичного забезпечення економічної політики, особливо в секторі зелених технологій. Від ефективності забезпеченості залежить результативність програм, тому першочерговим завданням постає пошук та побудова принципів та процедур інформаційно-аналітичної діяльності.

Аналіз останніх наукових досліджень. Проблемам інформаційно-аналітичного забезпечення механізмів реалізації управлінських рішень та впорядкуванні їх систем на теоретико-методологічному рівні присвячено праці багатьох вчених: В. Горбатенка, М. Комкова, В. Лагутіна, О. Ларичева, М. Лебедева, О. Оболенського, Г. Рузавіна, С. Телешун, О. Титаренко, Ю. Тихомирова, Р. Фатхутдінова та інших. Проте недостатня увага приділена формуванню саме етапів загально-операційних процедур інформаційно-аналітичної роботи та їх апробації в певній практичній сфері.

Мета роботи: дослідити механізм інформаційно-аналітичного забезпечення економічної політики на прикладі програм зеленого житлового будівництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Економічна політика держави частіш за все визнається сучасними вченими як система соціально-економічних ідей та цілей розвитку країни, їх основними завданнями, засобами їх досягнення, а також діяльністю органів державної влади й управління щодо реалізації цих ідей та цілей. При цьому в сучасних політичних умовах потрібне використання абсолютно нових підходів у державному управлінні та економічній політиці, адекватних реальній дійсності, зокрема нових механізмів житлової політики, збалансованої ролі держави в цьому процесі. Тому дослідження особливостей прийняття державних рішень потребує вивчення усіх уявлень, які стосуються його структури, функцій та їх взаємодії із зовнішнім середовищем [7, с. 37].

Для вирішення поставлених питань необхідно розглянути теоретико-методологічні засади її функціонування та реалізації в структурі сучасного економічного розвитку. В умовах глобалізації та інтернаціоналізації суспільного життя економічна політика держави починає розглядатися не тільки на національному, але й на глобальному рівні. Зміст глобальної економічної функції держави полягає у забезпеченні розвитку держави в глобальному вимірі [5].

Як справедливо зазначає В. Лагутін, важливим і необхідним предметом дослідження сучасної економічної теорії є зв'язок економічної політики з економічними інтересами суспільства [6]. Одним з шляхів впливу на глобальну систему економічних інтересів суспільства є сфера житлового будівництва, в особливості програми екологічного зеленого житла. Сучасну економічну політику житлового будівництва можна представити як систему мобільних варіативних зв'язків не тільки політичних акторів, як носіїв конкретних (визначених) завдань, функцій, ролей і цінностей, а й економічних суб'єктів, що ведуть свою діяльність на різних рівнях політико-економічної сфери. У цьому ракурсі взаємини політики та економіки будуть завжди суб'єктивні. Певна політика в частині прийняття рішень у сфері, наприклад, будівництва дохідного житла, таким чином, може мати безліч форм і видів свого існування. Вона

залежить як від зовнішніх, глобальних впливів, так і від самої політичної системи.

Панує думка, що економічна політика держави – це система соціально-економічних ідей та цілей розвитку країни, основні завдання, засоби їх досягнення, а також діяльність органів державної влади й управління щодо їх реалізації [8, с. 38].

На думку Т. Крушельницької, передумовами реалізації економічної політики є: вироблення чіткої стратегії щодо побудови моделі економіки, розуміння необхідності та змісту економічних реформ, зокрема етапності та механізму їх реалізації, ресурсного забезпечення; здійснення модернізації держави, її управлінських структур та інституцій, що відповідатиме національним інтересам та суспільним потребам; створення нормативно-правової бази розвитку конкурентної економіки, інтеграції її у світову систему господарювання; активне обговорення в суспільстві економічних реформ, залучення до їх проведення громадян [9, с. 500].

Осередком становлення принципів економічної політики в сфері житлового будівництва є її розвиток на рівні регіонів, в особливості в депресивних територіях – старопомислових регіонах, які характеризуються кризою суспільного добробуту і високим рівнем навантаження на екологічну систему, проте, водночас, мають високий потенціал до змін.

Т. Завора під регіональною житловою політикою пропонує розуміти взаємозалежну сукупність основних напрямків, спрямованих на реалізацію права громадян на житло, та законодавчих, соціальних, організаційно-економічних, архітектурно-будівельних, експлуатаційно-технологічних заходів щодо їх забезпечення [1].

У Законі України “Про стимулювання розвитку регіонів” [10] метою державної політики щодо стимулювання розвитку регіонів є: забезпечення сталого розвитку регіонів в інтересах України, підвищення рівня життя населення, подолання бідності та безробіття, формування середнього класу; ефективного використання економічного, наукового, трудового потенціалу, ресурсів, а також особливостей регіонів для досягнення на цій основі підвищення рівня життя людей, оптимальної спеціалізації регіонів у виробництві товарів та послуг; подолання депресивного стану окремих територій, своєчасного і комплексного

розв'язання проблем охорони довкілля; створення рівних умов для динамічного, збалансованого соціально- економічного розвитку регіонів; забезпечення додержання визначених державою соціальних гарантій для кожного громадянина незалежно від місця його проживання.

На нашу думку, регіональна житлова політика та регіональна політика житлового будівництва – це діяльність держави, взаємоузгоджена з діяльністю регіонів, що здійснюється в існуючому в її межах нормативно-правовому полі і спрямована на досягнення повноцінного (обґрунтованого згідно з розрахованими для кожного регіону медичними нормами) забезпечення населення цих регіонів житловим фондом шляхом збереження існуючого за допомогою поточних і капітальних ремонтів, реконструкції та регенерації житлових будівель і будівництва нового житлового фонду за кошти держави, міністерств і відомств, підприємств і організацій, а також за кошти населення.

Об'єктом регіональної житлової політики є визначені законодавством регіони України, макрорегіони у складі декількох регіонів чи їх частин, а також інші адміністративно-територіальні утворення, які характеризуються, специфічністю, цілісністю та спільністю розвитку і визначені законодавством для досягнення особливих цілей розвитку територій.

Суб'єктами регіональної житлової політики є Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування.

Реалізація регіональної житлової політики ґрунтується на принципах діяльності основних політичних акторів: саморегулювання, доступність житла, забезпечення комфортного середовища проживання і життєдіяльності для населення, енерго- та ресурсозбереження, прозорість, застосування інноваційних технологій, стимулювання житлового будівництва, адресної підтримки незахищених верств населення тощо .

Важливим принципом реалізації житлової політики є принцип безперервності спільного моніторингу та контролю за її виконанням і точне визначення (кількісне і якісне) очікуваного ефекту (в т. ч. соціального, політичного, екологічного, правового). Проте в старопромислових регіонах процес порушення економічної стабільності,

у зв'язку з його промислової специфікою, придбав значні розміри. Все це вимагає прийняття нестандартних управлінських рішень, підкріплених ефективним житловим законодавством при достатньому контролі за його виконанням. Тут не обійтися без технологій і дійсної влади, що можуть вплинути на долю зазначених сфер життя. Таким чином, в основу житлових принципів регіональної житлової політики мають бути покладені основні положення, що знаходяться в основі розумного взаємодії громадянського суспільства і держави.

Таким чином, аналізуючи принципи до основних цілей формування регіональної житлової політики варто віднести:

- 1) створення умов для реалізації громадянами конституційного права на житло;
- 2) сприяння формуванню ринкових механізмів та інфраструктури ринку житла, що забезпечують доступність житла для населення регіону;
- 3) створення умов для підтримки мобільності населення регіону з метою підвищення трудового потенціалу країни;
- 4) забезпечення соціального захисту незаможних громадян у житловій сфері, надання їм умов проживання, що відповідають встановленим стандартам;
- 5) створення сприятливих умов для формування та розвитку ринків житла та житлового будівництва;
- 6) підвищення рівня інформаційного забезпечення процесу реалізації регіональної житлової політики.

Український вчений О. Коваленко справедливо відзначає, що в сучасних умовах головним механізмом формування та реалізації житлової політики повинно бути забезпечення розширення платоспроможного попиту населення на житло як товар, зміна форм і методів фінансування будівництва, модернізація та капітальний ремонт житла, приведення будівельного комплексу, інвестиційної та ринкової інфраструктури у відповідність до сучасних ринкових вимог [2].

Вищесказане дозволяє створити робоче визначення регіональної економічної політики житлового будівництва як цілеспрямованого курсу і системи принципів, завдань і заходів, за допомогою яких здійснюється реалізація конституційних прав громадян на житло, виробляється стратегія житлового будівництва, розробляється система партнерства з недержавними структурами та різними акторами в галузі будівництва житла. Житлова політика в сучасній Україні виступає важливим

елементом державного управління, що здійснює різні функції в рамках сучасної стратегії житлового будівництва та реалізації конституційних прав громадян на житло: формування житлової політики із застосуванням інноваційних технологій.

Виходячи з основних цілей розвитку зеленого житлового будівництва як чиннику реалізації на практиці концепції та стратегії сталого (еколого-дружнього) розвитку суспільства та конвергентного нормативно-законодавчого поля ЄС в контексті імперативу європейської інтеграції, слід до визначення економічної політики зеленого житлового будівництва додати системні цільові орієнтири економічного зростання та міжнародної конкурентоспроможності, а також зростання якості соціальних показників розвитку та екологічних індикаторів антропогенного навантаження.

Комплексним призначенням економічної політики зеленого житлового будівництва (ЕПЗЖБ) має бути розширене якісне відтворення сукупного капіталу країни та її регіонів (економічного, соціального та природного) та зростання міжнародної конкурентоспроможності економіки України. Науковою гіпотезою, яка потребує додаткового дослідження, є сприйняття в якості територіально-адміністративних об'єктів імплементації цієї політики саме старопромислові регіони (СПР) України (із застосуванням порівняльного аналізу подібних регіонів ЄС, як таких, що мають вдалі програми реалізації проектів зеленого будівництва і ревіталізації депресивних територій), а також мегаполіси цих регіонів як «полюси постіндустріального зростання».

Мета економічної політики ЕПЗЖБ в мегаполісах старопромислових регіонів (СПР) – створення регуляційних, нормативно-правових, адміністративних механізмів та інструментів для гармонічного прискореного зростання сукупного капіталу СПР за рахунок створення здорового та неагресивного до навколишнього середовища екологічного (зеленого) житла, виробництво та реалізація якого (на відповідному ринку) забезпечує позитивні мультиплікативні соціально-економічні ефекти.

Специфіка виникнення та розвитку мегаполісів старопромислових регіонів та їхні сучасні ознаки впливають на особливості зеленого житлового будівництва, як наприклад:

✓ сучасний креативний клас формується в умовах планувальних та архітектурних течій «нового урбанізму»;

✓ в разі схильності до трудової міграції як професійного зростання формується попит на екологічні житлові простори, що беруться в оренду (і в цьому випадку мова йде про багатоповерхові будинки) – ця поведінка характерна для відносно молодих мешканців (до 35 – 40 років);

✓ зі зростанням доходів та більшої схильності до проживання на одному місці формується попит на приватні одно- двоповерхові зелені житлові будівлі, за можливістю «активні», «розумні», з екологічних матеріалів.

Автори вважають, що в результаті впровадження економічної політики зеленого житлового будівництва в мегаполісах СПР України будуть спостерігатись системні мультиплікативні ефекти економічного, соціального та екологічного характеру.

Задля досягнення мети економічної політики ЕПЗЖБ в мегаполісах СПР України особами, що приймають рішення (ОПР), мають бути вирішені завдання організаційного, аналітичного, мотиваційного, прогностичного та іншого характеру.

Обґрунтування вирішення завдань економічної політики ЕПЗЖБ як приклад системного дослідження має зводиться в кінцевому підсумку до пошуку простоти в складному, пошуку ефективних засобів дослідження та управління складними економічними та іншими об'єктами. І щодо кожного завдання економічної політики має бути створено відповідне інформаційно-аналітичне забезпечення.

Забезпечення може бути визначене як задоволення певних потреб та інтересів суб'єкта діяльності. Потреби та інтереси можуть бути у вигляді певних ресурсів: продовольчих, фінансових, технологічних, інформаційних, матеріально-технічних, сировинних, фахово-трудова та інше.

Термін «інформаційно-аналітичне» представляє собою складний прикметник, роль якого зводиться до того, щоб звузити значення слова «забезпечення» до рівня конкретної сфери застосування, а саме:

- інформаційної – відносно самостійної діяльності спеціально підготовлених фахівців, зайнятих пошуком, відбором, обробкою, накопиченням, узагальненням; збереженням інформаційних одиниць

- аналітичної – як похідний другий етап процесу інформаційно-аналітичного забезпечення в системі управління будь-якого механізму:

виробництво спеціально підготовленими фахівцями, на підставі наявних інформаційних одиниць і складних розумових процесів, нового знання.

Це процес збору, передачі, переробки, зберігання та видачі (відображення), а також використання інформації з метою здійснення ефективної діяльності органів управління.

Інакше кажучи, інформаційно-аналітичне забезпечення – комплекс заходів із збору, опрацювання та використання інформації, необхідної для виконання покладених на суб'єктів діяльності функцій та завдань.

Для виконання функцій та завдань економічної політики житлового будівництва необхідно інформаційно-аналітичне забезпечення як комплекс заходів із збору, опрацювання (оцінки) та використання специфічної інформації у вигляді індикаторів та індексів, зрозумілих для осіб, що приймають рішення.

Оскільки інформаційно-аналітична діяльність – особливий напрям інформаційної діяльності, пов'язаний з виявленням, опрацюванням, збереженням та поширенням інформації переважно у сфері управлінської, політичної та економічної діяльності [3, с. 38], тому систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління слід визначити як взаємозалежну та, відповідним чином, сформовану сукупність організаційних, організаційно-правових, інформаційних, методичних, програмно-технологічних компонентів, що забезпечує необхідну якість прийнятих управлінських рішень за рахунок раціонального використання інформаційних ресурсів та інформаційних технологій.

Для управлінської сфери, політики та економіки важливим є не стільки своєчасне ознайомлення з первинною інформацією, скільки випереджувальне виявлення проблемних ситуацій і прогноз розвитку подій. Необхідність в отриманні саме такої інформації зумовлена переходом владних структур до прогностичних форм діяльності з використанням багатоваріантних моделей розвитку подій, що потребує не просто констатації фактів для доведення тієї чи іншої тези, а системного підходу до розв'язання проблеми в цілому на основі поєднання інтелектуальних здібностей з функціональними можливостями сучасних автоматизованих інформаційних систем.

Отже, інформаційно-аналітична діяльність – це сукупність дій та заходів на основі концепцій, методів і засобів, нормативно-методичних матеріалів для збору, накопичення, обробки та аналізу даних на основі

інформаційних технологій [4], у процесі реалізації якої особливої ваги набуває систематичність визначення кола питань, що виникають у процесі базової діяльності споживача інформації, їх аналіз та прогнозування тенденцій розвитку.

Передбачення шляхів розвитку ситуації потребує узагальнення відомостей та їх оцінки, тобто використання методів узагальнення, абстрагування, моделювання, які повинні базуватись на певних принципах (Табл.1).

Таблиця 1 - Принципи при проведенні інформаційно-аналітичної діяльності органами державної влади та місцевого самоврядування

Принцип	Зміст
Цілеспрямованість	Орієнтація на досягнення конкретних цілей вирішуваних завдань
Системність	Комплексний аналіз розв'язуваних проблем з урахуванням їх місця, ролі та взаємозв'язків у структурі
Актуальність	Відповідність потребам практики, своєчасність отримання та готовності результатів аналітичної діяльності в зручному для замовника вигляді та формі
Активність	Проведення аналітичної діяльності та оформлення її результатів незалежно від запитів користувачів
Ініціативність	Виявлення проблем, формулювання завдань і способів їх вирішення
Достовірність	Облік істинності вихідних даних аналізу, точності кількісних даних та розрахунків, ступенів об'єктивності та обґрунтованості висновків, оцінок і пропозицій
Об'єктивність	Неупереджене ставлення аналітика до дослідження та його результатів
Повнота	Використання всієї наявної інформації, що стосується справи
Безперервність	Постійний моніторинг ситуації
Гнучкість	Швидка адаптація до змін ситуації
Обґрунтованість	Отримання аргументованих результатів

Джерело: [11]

Саме орієнтація на передбачення, виявлення тенденцій розвитку ситуації обумовлює переважне застосування різних аналітичних методів

опрацювання інформації: інформаційний аналіз, джерелознавчий, ситуаційний, контент-аналіз тощо.

Незалежно від напрямку діяльності інформаційно-аналітична робота охоплює певні операційні процедури (рис. 1).

Підсумовуючи вищезазначене ми можемо сформулювати цільові завдання, що виступають орієнтиром досягнення мети та структуру інформаційно-аналітичного забезпечення регіональних програм екологічного зеленого житла (Табл. 2).

*Рис. 1. Операційні процедури інформаційно-аналітичної роботи
Побудовано авторами*

Зазначене має не суто наукове пояснення, а більш прикладне значення. Тому інформаційно-аналітичний продукт стає основою для прийняття посадовими особами держави та суб'єктів господарювання практичних управлінських рішень.

В результаті дослідження має бути отримана інформаційно-аналітична розробка – це підсумкові прикладні знання, висновки щодо:

1) реальності причинно-наслідкових зв'язків, їх характеру; 2) тенденцій розвитку явищ, процесів, подій; 3) характеру відповідних наслідків певних процесів та дій; 4) визначення ознак, що вказують на ступінь визрівання ризиків, викликів, загроз; а також 5) відповідні пропозиції щодо практичних дій, спрямованих на вирішення проблеми, що існує або зароджується.

Таблиця 2 - Інформаційно-аналітичне забезпечення регіональних програм екологічного зеленого житла

Орієнтири досягнення мети (три цільові завдання, <i>objectives</i>):	Тип й структура інформаційно-аналітичного забезпечення (ІАЗ)
Перше: прогресивні зміни будівельного сектору України в загальноєвропейському ринку будівельних послуг; інтеграція до регуляційного та адміністративно-правового поля ЄС	<p><u>Аналітична частина:</u> представлення в зручному для суб'єктів політики вигляді результатів сукупної оцінки будівельного ринку ЄС та України (бажано за спільним переліком індикаторів)</p> <p><u>Інформаційна частина:</u> виявлення переліку вихідних індикаторів, організація їх збору та обробки відповідно авторській методиці позиціонування</p>
Друге: відданість (через механізми економічної політики) критеріям сталого розвитку (<i>sustainable development</i>) суспільства (гармонічне розширене відтворення економічної, соціальної та екологічної складових суспільного капіталу)	<p><u>Аналітична частина:</u> оцінка рівня та динаміки (відповідно бажаних критеріїв) сталого розвитку суспільства; яка може легко відображатися в символах, зрозумілих суб'єктам політики задля обрання відповідних механізмів регулювання</p> <p><u>Інформаційна частина:</u> виявлення переліку вихідних індикаторів, організація їх збору та обробки відповідно авторській методиці індексної оцінки</p>
Третє: територіальна специфічність програм, механізмів та інструментів ЕПЗЖБ для зближення (<i>cohesion</i>) рівнів сталого розвитку <i>Довідково: 2 та 3 завдання реалізують концепцію екосправедливості «між поколіннями» (GRS) та «в рамках покоління» (ISD)</i>	<p><u>Аналітична частина:</u> виявити (або розробити власну) індексну методику комплексної оцінки системи економічних, екологічних та соціальних чинників сталого розвитку; виявити тенденції дивергенції (або конвергенції) рівнів сталого розвитку як результат дії специфічних програм та інструментів ЕПЗЖБ</p> <p><u>Інформаційна частина:</u> обґрунтувати перелік вихідних (первинних) індикаторів та їхніх груп, організація їх збору та обробки: нормалізації (стандартизації) та зведення до єдиного індексу сталого розвитку; накопичення результатів обробки та відображення із застосуванням графічного, картографічного методів</p>

Побудовано авторами

Таким чином, запропонована система етапів інформаційно-аналітичного забезпечення надає можливість сформулювати цілі завдань та представити їх структуру в вигляді аналітичної та інформаційної частини, що слугує базисом для прийняття управлінських рішень.

Висновки. Становлення інформаційно-аналітичної системи підтримки управлінських рішень економічної політики держави формує основу для органів державної влади і місцевого самоврядування щодо проведення оперативного і повного аналізу та оцінки стану в усіх сферах діяльності суспільства. Постановка етапів інформаційно-аналітичної роботи надає можливість практичного застосування в сфері економічної політики, що було доведено на прикладі реалізації програм екологічного зеленого будівництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Завора Т. М. Формування житлової політики регіону : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Завора Таїна Миколаївна; Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка. – Полтава, 2008. – 21 с.
2. Коваленко О. М. Організаційно-економічні механізми регулювання процесу відтворення житла в умовах ринкових трансформацій : дис. ... канд. екон. наук : 08.02.03 / Коваленко Олександр Миколайович ; НАН України. Інститут економічного прогнозування. – К., 2000. – 261 с.
3. Політична аналітика в системі публічного управління / С.О. Телешун, С.В. Сьомін, О.Р. Титаренко [та ін.]. – К.: НАДУ, 2008. – 284 с.
4. Сілкова Г. Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності / Г. Сілкова // Вісн. Кн. Палати. – 1999. – С. 15 – 16.
5. Трофимова В. В. Трансформація економічних функцій держави в умовах становлення глобальної економіки // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://ua.convdocs.org/docs/index-38292>
6. Лагутін В.Д. Економічна політика держави: сутність, етапи, механізми [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ief.org.ua/Arjiv_ET/Lagutin3406.pdf
7. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування : навч. посіб. / В. П. Горбатенко, І.О. Бутовська. – К. : МАУП, 2005. – 152 с.
8. Дідківська Л.І. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. – 5-те вид. / Л.І. Дідківська, Л. С. Головка. – К. : Знання, 2006. – 213 с.

9. Крушельницька Т. П. Політика економічна / Т. П. Крушельницька // Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. – Т. 4: Галузеве управління / наук.-ред. колегія : М. М. Їжа (співголова), В. Г. Бодров (співголова) та ін. – Одеса : Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2011. – С. 500–503.
10. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 р. № 2850-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 51. – Ст. 548.
11. Дяченко Н. П. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування / Н. Дяченко. // Публічне адміністрування: теорія та практика. - 2013. - Вип. 2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2013_2_14